

SOSIALURIN

Prentsmiðjan á Heysbreyt
tlf. 1820

Blaðstjóri:
Torfinn Smith

Almenna skal gjalda – men ikki valda

GJGNUM øll ári Javnaðarflokkurin hevur havt seti á tingi, hevur flokkurin sett fram síni uppskot um ymsar broytingar í okkara samfelagsgongulagi. Hesar hava allar miðja ímóti at gera okkara samfelag til eitt betri samfelag at liva í — og í nógvum førum hevur tað eisini eydnast. Flokkurin hevur ongantíð helma í, tá tað ráddi um at leggja allar árar út fyri at bjarga tí bestu skipan, sum kundu fáast, men flokkurin hevur minni enn so altíð rokki at máli.

MEN hóast tað, so verður ongantíð givið upp, men tvørturímóti aftur og aftur lagt út aftur við uppføtur stórra styrki, og sum frá líður visur tað seg, at eisini aðrir hava tikið undir við sjónarmiðjum flokksins.

TAÐ er ásaðnað í so mongum londum, at neyðugt er at hitt almenna meira og meira tekur eftirlitið við teimum virkjum, sum skulu skapa og geva arbeiði til landsins íbúgv. Tað er ikki bert í teim sosialistisku londum, har øll amboðini sjálf-sagt eru á hondum hins almenna. Men eisini í okkara kapitalistiska vesturheimi er tað vanligt, t. hitt almenna hevur stórar partar av vinnulivinum, idnaðinum, bankavirkjunum o. s. fr. á sínum hondum, bert í ymsum formum. Her kunnu vit nevna Ítalíu, Frakland, Bretlandi og Týsklandi.

Í Føroyum eru menn so varmir, tá taalan er um at samskipa og leggja hendur saman fyri at standa sterkari. Her er tað vanliga, at vit petta sundur við tí úrlitið, at tóbandi tættir í vinnulívi og búskapi landsins verða sindraðir sundur í so smáar eindir, at teimum ikki býður bótir.

HETTA er stóðan í landinum. Men samstundis góðtaka vit at almenningurin skal gjalda, men tað almenna má ikki valda. Úrlitið er í dag, at á figgjarlógini standa avsett 5 miljónir krónur til at standa ímóti tapi, sum landskassin væntast at fáa í komandi figgjarári fyri veðhald fyri ymisk privat virkir.

KAPITALISTISKA afturhaldið hevur so stóra makt, at politiski møguleikin á tingi ikki er tilsteður at skera ígjøgnum, so hesin skeivleikin kann verða fullkomuliga rættaður.

MEN javnaðarflokkurin vil enn sum áður leggja alla áherðslu í, fyri at skapa landinum eina trygg vinnu, tað gerst ikki við teirri skipan, sum reður í dag.

Froðbiar sóknar sjúkrarøktarafelag

setir ársaðalfund sín tann 31. mars 1969 kl. 19 í Fylking.

Dagsskrá:

1. Frágreiðing
2. Val av álitismonnum
3. Orðaskifti

Tvøroyri, 22. mars 1969.

STJÓRNIN

Froðbiar sóknar sjúkrakassi

setir ársaðalfund sín tann 31. mars -69 kl. 20 í Fylking

Dagsskrá:

1. Val av orðstýrara
2. Frásøgn um virkið í farna ári
3. Roknskapini fyri sjúkrakassan og flutningskassan verða framleggð til góðkenningar
4. Innkomið uppskot til val av formanni, stjórnarlim um, grannskóðara og tiltaksmonnum
5. Limagjaldið
6. Orðaskifti.

Tvøroyri, 22. mars 1969.

STJÓRNIN

B.36

hevur ársaðalfund í felagshúsum í Gundadali hós-kvöldið 27. mars kl. 20.

Nagsskrá eftir lógini.

NEVNDIN

TOL, IÐ TALA

Tað eru veruliga tol, ið tala, sum tey í tjóðarroknkapurin fyri 1966 greiddliga visir munin millum tey hægstu og tey lægstu útgerðartöluni hjá okkara veiði-flota, og siga hesi tol so mikið, at tað als ikki er lika mikið hvussu og hvaðani skipini fáa sína útgerð ella hvussu tey verða ríkin.

Tað er veruliga at undrast yvir, at slík tol ikki hava fingið menn at hugsa øðrvísi — nú hjálpar var fyri neyðuni til fiski-flotan — enn bert uppá toll og skatt.

Leingið hevur tað verið greitt, at neyðugt hevur verið at fáa okkara fiskiskipafloata so ódyr-an rakstur sum møguligt, men her hevur bara gingið alt ov striltið. Kanska munandi ein til-lik hjálpar bæði fiskimonnum og somuleiðis skipaeigarum í longd inu nógv betur enn uppskot um stuðul, ið einans noyðir menn at hækka toll og skatt, sum bert merktir nivandi. Ein skuldi trúð at spafiknivarin varð settur á, har hann veruliga gjørdi gagn.

Nú er so eitt javnaðarmanna uppskot lagt fram á ting av tjóðveldisflokkinum um at seta á stovn kooperativa fiskivinnu-fyrirtøku, ið uttan íva er ein leið at ganga í hesum føri fyri á tann hátt at fáa skipum ódyrari útgerð — og í heila tikið nógv ódyrari rakstur, enn tey, ið hag-tolnig higartil visa. Tað er bara spell, at hetta javnaðarmanna uppskot fyri langt síðan ikki hevur fingið betur undirtøku enn tað hevur, so var helst frægari vordid enn tað nú er.

Men javnaðarmenn kunnu bara fegnast yvir, at tey uppskot, ið áður einans hava fingið há og spott nú sýnast nýtilig at hjálpa okkara neyðkomna fiski-flota.

Javnaðarmenn vilja ivaleyst taka væl undir við hesum uppskoti, um teir ikki sjálvir koma við einum betri.

Slíkar kooperativar fyrirtøkur hava víst at duga hjá okkara grannatjóðum, tá á hevur stað-ið.

Sum tíðin liðir er tað neyvan eitt einasta uppskot, sum javnaðarflokkurin í síni tíð varð skírdur uppskotsflokkurin fyri, ikki visir seg at vera nýtiligt. Bert spell, at tey ikki kunna verða góðtíkin av ikki-socialist-um fyrr enn neyðin drivir á.

S.

Nøkur minningarorð

Seinasta friggjadag komu deyðs-boðini av Alfred Hummeland. Hann var bert 64 ára gamal.

Tað skerst ikki burtur, at tað kennist sum Hummeland fór alt ov skjótt, tí hann var so livandi og virkandi, at tað vissu liga má kennast missur í hon-um, ikki bert hjá konuni og hansara nærmastu, men eisini í bygdini, har hann hevði so nógv samband við fólk og síð-an langt út um bygdamark.

Vit sum komu at kenna Al-fred Hummeland frá teirri töl-lini, tá hann var KFUM skriv-ari í Havn, vóru beinanvegin hansara persónligu vinir frá fyrstu løtu vit settu fótin inn-um KFUM. Hann var hin foddí at hava ungdomin; hann kendi seg væl, sum kom undir vend-ar- og virkisókið hjá Humme-land, og hann kendi seg ongan-tíð at vera nakað nummar, sum ongan týdning hevði, tí Hum-meland tók ser av øllum, hevði tey viðfoddu evnini, og hann spardi tey ikki.

Tær mongu lóturnar uppi á Tinghúsvegnum vilja vit varð-veita sum nøkur av teimum góðu, ljósu og berandi minn-unum frá ungdomstíðini. Vit undraðust bara so mangan yvir, hvi hann fór úr sínum starvi, men tað skiltu vit seint, vóru umstøður, sum spældu inn.

Nú er Hummeland farin og við honum ein virðismikil men-niskja; mong sakna hann, hans-ara góðsinni og ikki minst hans ara vinselu, hon var óbetalulig.

Tað var ein stórir skari, sum fylgdi Hummeland til hvíldar-staðin seinasta sunnudag í Vestmanna, og eingin hevði meira enn hann gleitt seg yvir tann samfelda sang, sum ljóð-aði úr kirkjunum henda dag, sum tó var alt ov litil til at rúma øllum.

Vit lýsa frið yvir minni hans-ara — og siga Martu okkara samkenslu, tí hon hevur mist ein góðan mann.

Ein av dreingjunum
úr UA

Dygdarkórstevna ...

(Framhald frá 1. síðu)

líkt veður, mátti hetta í allar mátar gerast ein dygdarkór-stevna í orðsins rætta týðningi, hvat tað sanniliga eisini gjørdi.

Lat tað verða sagt beinan-vegin, at tað var heldur tungligt at syngja í hollini. Rúmið svølg di nakað av sanginum, so tað rætta ljóðið kom ongantíð fram; men hetta skal sjálfandi ikki vera til last fyri nakað kór.

Skráin sá soleiðis út:

Klaksvikar Sangfelag við Alex Sólstein sum sangstjóra sang: »Brudafærden í Hardan-ger«, »Hyrden græsser sine får« og »Reka skýggj um hoga tind«.

Fuglafjarðar Sangfelag við Herluf Bertelsen sum sangstjóra sang: »Hvíla við denna källa«.

»Abschied, vom Walde« og »Min sál lova Harranum«, har Frits Johannesen sang solo.

Eiðis Sangfelag við Hans E. í Brekkunum sum sangstjóra sang: »Sí, hvussu Jesus gongur«.

»Várid kemur, hækka sóla« og »Hav upp segla«.

Studentakórið við Eyðun So-rensen sum sangstjóra sang: »Tíðin rennur«, »Nú rennur sólin frið«, »Mein Herz tut mir aufspringen« og »It was a lover and hin lass«.

Kristiliga Sangkórið við Jóan nes Nolsøe sum sangstjóra sang: »Nu er dagen fuld af sang«, »Gud, altvaldandi ert tú« og »Herre, pris være dig«.

Útvarpskórini við Ólavi Hátún sum sangstjóra sang: »Now is the summer springe« (kvinnukór), »Kom, drekkid vinreyða skál við mær«, »Dimmið« og »The Dashing White Sergeant« (Skotskur folkadansur).

Tá ið kórini hvørt í ser høv-

du sungið, sang felagskórið hes-ar sangir:

»Med munter dans« stjórnað av Ólavi Hátún, »Lit allar timir leiðir« stjórnað av Hans Erland í Brekkuni, »Heilig, heilig« stjórnað av Jóannes Nolsøe, »Sól yvir hvíða« stjórnað av Eyðuni Sørensen, »Nu hitar sólin« stjórnað av Herlufi Bertelsen og »Mitt vakra heim« stjórnað av Alexi Sólstein.

Av øllum hesum 26 sangum vóru tað serliga »Brudafærden í Hardanger« við Klaksvikar Sangfelag og »The Dashing White Sergeant« við Útvarps-kórinum, ið skaraðu framur. Hesir vóru lettar og vakurt uppbyggðir. Annars var urvalið sum heild nakað sentimentalt, og mangir »gamli« sangir spóktu aftur; men hetta vígaði ikki upp í móti sjálvari góðsk-uni í sangstevnuni.

Fyri fyrstu ferð var Eiðis Sangfelag við, og var serliga at bita merki í sangstjóran. Hans Erland, ið vit uttan íva fara at siggia meiri til, tí leiðaragávur eigur hesin ung lérari.

Kórstevnan varð opnað av Sámali Petersen, landsstýris-manni, og aftaná sangin var borðhald fyri sangarum og inn-bodnum gestum.

Samantikið var hetta eitt megnartíkt og í allar mátar ein vøleydnað stevna, ið hevur rist rúnir í sangsøgu landsins.

Keypið

frá teimum, sum lýsa í

SOSIALINUM!

Somu sømdir fyri kvinnur

Ein nevnd, sum hevur kannað tær umstøður kvinnan hevur í dag, mælir aðalskrivara ST's til, at fyrireika eina 5 áraættan til frama fyri kvinnuna í nútíðar-samfelagnum.

Hvat undirvising viðvíkri mælir nevndin til, at økonom-iska og sosiala ráðið roynir at

fáa limalondini til at tryggja kvinnuni allar møguleikar til undirvising, á sama hátt sum hetta er tryggjað monnum.

Eisini mælir nevndin til, at lóginar hjá hvørjum limalandi ser verða kannaðar hvat við-vikur hjúnarlag og lágaldur fyri hjúnarlag.

FØROYA

BANKI

bauki FØROYA